
Betreft: vergadering van Opinieronde 4
Datum: woensdag 17 oktober 2012
Tijd: 16.00 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

---

Aanwezig zijn:

De heer E.F. Kunst (voorzitter), mevrouw J.L.E. Meursing (VVD), de heren Van Vliet (VVD), E. Sloot (PvdA), de dames F.J.E. Boode-Groot Nibbelink, M. Luijer, de heren J. van Wieren (CDA), A. Stuivenberg (SP), de dames S. Verbeek (SP), S. Röttscheid (D66), de heren J. Eelman (D66), J. Kok (D66), L. Ferdinand (ChristenUnie), J.N. Simonse (SGP), C. Korteweg (GroenLinks) en R. Kalk (Rondegriffier);

Ook aanwezig is:

Lid van Gedeputeerde Staten: de heren M.J.D. Witteman en J. Ladders.

Inspreker:

De heer Erik Kaper (voormalig docent Almere College in Dronten)

Begroting 2013

(programma 4 Samenleving, 6 Bestuur, 5.1 Investeringsagenda en Paragrafen)

De voorzitter, de heer Kunst, opent opinieronde 4, en heet een ieder welkom.

De heer Kaper spreekt in over het onderwerp debat circuit 'Op weg naar het Lagerhuis', waarna de programmabegroting 2013 ter bespreking staat geagendeerd, de kadernota en twee statenvoorstellen, waaronder de kadernota post onvoorzien.

De heer Kaper: via, via heeft de heer Kaper voor de zomervakantie gehoord dat er op de vele posten, waarop bezuinigd zou kunnen worden, ook op de kleine post 'Op weg naar het Lagerhuis' bezuinigd zou worden. Dit is een debat circuit, welke ooit door de VARA is geïnitieerd. De voorronden voor dit debat vinden plaats in alle hoofdsteden van de provincies, in het provinciehuis. In principe is besloten om hier geen geld meer voor in te zetten. De provincie Flevoland is dan de enige die dit besluit heeft genomen. De heer Kaper verzoekt met klem dit besluit te heroverwegen.

De voorzitter bedankt de heer Kaper voor zijn inbreng.

In behandeling wordt gegeven: de programmabegroting, programma 4 Samenleving, 6 Bestuur, 5.1 Investeringsagenda en Paragrafen. Als eerste zal programma 4 Samenleving besproken worden, waarna 6 Bestuur en 5.1 Investeringsagenda en Paragrafen.

4. Samenleving

Eerste termijn:

PvdA: samenleving in het algemeen, daar wordt in de toelichting gesproken over het onderzoek en plan om het voorzieningenniveau te versterken. De fractie hamert steeds weer op een voldoende voorzieningenniveau in Flevoland en een groei daarin. De PvdA fractie is dan ook erg benieuwd naar wat hier de planning in is. Op deelonderdelen is een planning gegeven, maar overall zou de PvdA het onderzoek en het plan graag willen zien. Ten aanzien van de innovatieve zorgconcepten is er tijdens de vorige vergadering inhoudelijk gesproken. De PvdA wil vragen of ook hierin net zo goed als op de innovatieve zorgconcepten als het sociaal domein, het de bedoeling van het college is om aan te sluiten bij mensen die op gemeente niveau leven, zoals je ook in andere provincies ziet gebeuren. Hetzelfde geldt voor de actieve benadering van de doelgroepen binnen het sociaal domein. Bij de vitale coalities wil de PvdA aandacht vragen om ook in gesprek te gaan met de ouderenbonden en de coalitie tegen de eenzaamheid. Zij hebben veel kennis als het gaat om eenzaamheid.

Cultuur, voor de PvdA zijn er drie hoofd criteria, te weten: de groei van het niveau van voorzieningen, de culturele educatie en landschapskunst. Als je ziet wat er allemaal wordt wegbezuinigd; lokaal, provinciaal en door rijksbezuinigingen, dan vreest de PvdA ernstig voor het culturele voorzieningenniveau. Er gaan instellingen omvallen, of zijn al omgevallen. De cultuur educatie voor volwassenen in Almere is eigenlijk al weg. De PvdA fractie zegt niet dat de provincie de lokale bezuinigingen kan opvangen, maar maakt zich wel ernstige zorgen over het cultureel klimaat en het voorzieningenniveau in Flevoland.

SGP: heeft dit wat de PvdA betreft te maken met de cultuurnota welke vanavond wordt behandeld?

PvdA: nee, want de fractie ziet niet direct wat de provincie voor oplossing zou kunnen bieden. De PvdA fractie wil haar zorg uiten. Het enige waar de PvdA concreet aandacht voor wil vragen is wat de provincie nog kan doen om het minimum niveau, in het bijzonder Suburbia, overeind te houden. Het toneelgezelschap heeft op een rijksniveau, qua beoordeling, de hoogst haalbare score behaalt, maar niet het bijbehorende geld. In de cultuurvisie van de gemeente kan gelezen worden dat zij met Suburbia in gesprek willen gaan. Kan de provincie daar ook nog een bijdrage aan leveren?

SGP: de PvdA klaagt, vindt alles jammer, maar is het toch eens met het beleid.

PvdA: overall is de fractie het niet eens met het cultuurbeleid in Nederland, maar ziet ook dat de provincie niet in staat is om bezuinigingen van de gemeenten en rijk op te vangen. Als de PvdA kijkt naar culturele educatie, dan ziet zij wel dat het basisonderwijs overeind is gebleven, of zelfs is versterkt. In het middelbaar onderwijs is het echter ook al een zorgenkind. Landschapskunst, daar heeft de PvdA vertrouwen in dat het in de Noordoostpolder met het zevende landschapskunstwerk project goed komt. De SGP wil een reactie hebben op het verhaal van de heer Kaper, helemaal omdat hij stelt dat het besluiten zijn die lopende het traject zijn gemaakt. Ook is de SGP is zeer benieuwd naar het revenu van de motie van de SGP over de MC groepen.

GroenLinks: de vermindering van de achterstand in voorzieningenniveau tot 10 procent van het gemiddelde in Nederland. Als je leest over afbouw, dan is de vraag of dit wordt gehaald, temeer daar de provincie Flevoland zich afhankelijk maakt van vitale coalities, die nu ook aan het bezuinigen zijn. Cultuur heeft een plaats als het gaat om afbouw en jeugdzorg wordt overgedragen aan gemeenten. De provincie zal alleen nog bijdragen aan economische ontwikkeling en identiteit, een in de ogen van de GroenLinks fractie

eenzijdige benadering. De vraag is hoe je het doel dichterbij krijgt als je met afbouw bezig bent.

CDA: een afbouw van het voorzieningenniveau van tien procent, dat is een concreet doel. In de programmabegroting ziet de fractie dit nog niet heel smart geformuleerd wat je wilt bereiken in het jaar 2013. Vanuit het verleden is er al ingezet op een x-aantal vermindering van het voorzieningen en is dat gerealiseerd.

Jeugdzorg: hoe hard is de datum van 1 januari 2015. Verloopt de overgang nog warm, of gaat het zo langzamerhand over een koude overdracht aan de gemeente. Is er een goede samenwerking? Is er ook een risicoanalyse met betrekking tot de overdracht als deze wel of niet over gaat? Daarbij speelt ook het 90 miljoen waarover gesproken wordt met betrekking tot een tweede korting provinciefonds.

Het jeugddebate 2012, daarvoor is 15 miljoen ^{duizend} uitgetrokken om dat te organiseren. De afspraak is gemaakt om dit af te bouwen, maar desondanks is het CDA benieuwd hoe de communicatie is verlopen met de mensen die het organiseren. Hoe staat de provincie Flevoland daarin ten opzichte van alle andere provincies? X

Cultuur: het CDA heeft altijd gepleit voor een provinciale monumentenlijst. Een dergelijke lijst zou goed te controleren zijn en alles in dan goed in kaart gebracht.

Het zevende landschapskunstwerk: rond deze tijd zou er uitsluitel zijn. Hoe staat het daarmee?

ChristenUnie: als de fractie zich goed kan herinneren staat in het coalitie akkoord met betrekking tot Omroep Flevoland dat er een korting plaats zou vinden op het budget van Omroep Flevoland. De fractie leest nu een door het IPO aangeleverde indexering. Hoe verhoudt dit zich tot het voornemen welke is neergelegd in het coalitieakkoord? Kan de gedeputeerde PS bijpraten over IPO beleid rondom transitie regionale omroepen?

Cultuur: er is sprake van een cultuurwet, waarin staat dat de provincie een ondersteunende taak krijgt op dit domein. Op welke wijze is deze taak in de begroting vertaald?

De ChristenUnie sluit aan bij het verhaal van de heer Kaper en is nieuwsgierig naar de reactie van de gedeputeerde hierop.

De SP onderschrijft de geuite zorg van de PvdA als het gaat om cultuur in de provincie Flevoland. De fractie is van mening dat de provincie zorg moet dragen dat cultuur voldoende tot zijn recht komt, over de hele provincie verspreid, ook wat betreft cultuureducatie.

Met betrekking tot jeugdzorg staat de SP positief ten opzichte van de transitie, maar blijft zich afvragen of het een warme overdracht betreft en het hele dossier niet over de muur wordt gegooid.

D66: de korting die moet worden teruggebracht met betrekking tot het voorzieningenniveau, dit zou smartere geformuleerd kunnen worden. Tijdens de behandeling van de voorjaarsnota is aangegeven, dat daar waar achterstanden zijn, onderzocht zou worden om welke achterstanden het dan gaat. Tevens zou het college indicatoren ontwikkelen om echt aan te geven of het om de achterstanden gaat die binnen de tien procent valt. Zijn deze indicatoren ontwikkeld en zo ja, waar staan deze dan vermeld? Verder staat aangegeven, dat in 2013 men het voorzieningenniveau wil gaan monitoren op basis per aantal banen per sector, per 1000 inwoners. Waarin maakt de provincie het verschil over wat de overige partners doen, want de provincie is slechts een kleine speler in het veld. Wat is de meerwaarde van de provinciale inspanning op dit thema?

Vitale coalities: op niet alle onderdelen wordt duidelijk welke vitale coalities zijn gevonden. Ook daar weer termen als maatschappelijke instellingen en bedrijven. D66 is van mening dat dit concreter moet worden geformuleerd.

SGP: is D66 bekend met de tijdsperiode die is afgesproken met betrekking tot het smartere maken van de begroting? Of ziet D66 dit anders?

D66 is hiermee bekend. Op het voorzieningenniveau wordt echter gesproken dat de provincie terug moet naar tien procent. Er zou onderzocht worden op welke onderdelen achterstand is in de provincie Flevoland, dat staat naast de tijdsperiode.

De VVD is tevreden over de mate van afbouw, zoals deze met elkaar is afgesproken. De fractie heeft begrepen dat een aantal organisaties hier positief tegenover staat.

Het monitoren van het voorzieningenniveau, D66, het aantal banen per sector per 1000 inwoners. De VVD fractie vindt dit prima, maar vraagt zich af of dit valide is, daar er niet naar effectiviteit en efficiëntie wordt gekeken. Graag een toelichting hierop wat er verder mee kan.

Sport: er wordt aangegeven, dat Sport Services Flevoland een risico is, daar zij onvoldoende in staat zijn om bezuinigingen te realiseren. De VVD fractie is er voorstander van dat iedereen zijn of haar best hier voor moet doen. Wie zijn risico is dit, Sport Services zelf, of de provincie?

Bij samenleving wordt in de begroting aangegeven dat het lastig is om doorgroei te bereiken en kansrijke innovatie projecten te bewerkstelligen met vitale coalities. Kunnen er stappen gezet worden om er toch voor te zorgen dat hier met vitale coalities meer in bereikt kan worden. Verder heeft de fractie gezien dat er vitale coalities zijn gevormd met het CMO. Aangezien daar een aantal discussies over zijn vraagt de VVD fractie zich af om niet vaste afspraken te maken met CMO.

De innovatieve zorgconcepten die met elkaar zijn vastgesteld: deze dienen wat betreft de VVD op de tweedelijnszorg gericht te zijn, daar de eerstelijnszorg geen provinciale taak is.

Jeugdzorg: de VVD is positief over de uitwerking van de afbouw. Wel maakt de fractie zich zorgen over de datum van de transitie. Wordt deze gehaald? Wat kan dit financieel voor de provincie gaan betekenen?

De SP hoopt dat het de VVD niet alleen financieel aan het hart gaat, maar dat het vooral om de jeugd gaat.

VVD: uiteraard staat het kind centraal. Het is belangrijk dat de zorg door gaat. De VVD fractie kijkt echter ook naar de financiële consequenties als die er zouden zijn, want dan kan daar op geanticipeerd worden. Er moeten dan wellicht keuzes gemaakt worden.

Cultureel erfgoed: er wordt nog steeds gewacht op realisatie van het zevende landschapkunstwerk. De fractie weet dat er aan gewerkt wordt, maar vindt het al met al lang duren. Ook zou de fractie meer duidelijkheid willen hebben over erfgoedpark Batavialand, welke binnenkort geagendeerd staat.

Gedeputeerde Lodders: het voorzieningenniveau in de begroting, de nota voorzieningen is in de maak. Deze komt binnenkort naar PS toe en zal met PS besproken worden, begin 2013. Bij de nota kan PS zien hoe de inloop op de achterstand is geweest. De afspraak is gemaakt dat de achterstand niet groter mag zijn dan tien procent ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Er hebben een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden. Per sector zijn er vorderingen. In de ene sector iets meer dan de andere. In de nota wordt ook aangegeven wat de rol van de provincie is geweest en die van andere partijen. Als het gaat om indicatoren, dan gaat deze breder dan het aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners per sector. Op basis van de nota wordt gekeken naar wat er moet gebeuren, wat de rol van de provincie daarbij is, welke andere partijen daarbij nodig zijn en welke coalities daarbij betrokken worden. In 2014 zal alles smartere geformuleerd worden.

Innovatieve zorgconcepten, beleidskader zorg, deze is gepresenteerd en redelijk positief ontvangen. Vervolgens is dezelfde presentatie aan de gemeenten gepresenteerd, met ook daar in eerste instantie gemengde positieve reacties. Er heeft wat aanscherping plaatsgevonden en er zijn een aantal tips meegegeven. Morgen vindt er een gesprek plaats met CMO Flevoland. Begin volgend jaar zal het uitvloeisel van deze gesprekken gepresenteerd worden.

Cultuurnota: zoals de PvdA aangeeft kan de provincie niet alle bezuinigingen van de gemeenten en het rijk opvangen. In het coalitieakkoord zijn er afspraken gemaakt, wat terug te vinden is in het beleidskader welke vanavond wordt besproken.

Er zijn ook een aantal instellingen, zoals Suburbia, die het slachtoffer zijn van rijksbeleid. Tegelijkertijd worden er ook kansen gezien door deze instellingen. Met betrekking tot Suburbia, zij hebben bezwaar ingediend, waarvan zij denken dat het gehonoreerd zal worden. De mogelijkheden die zij verder zien liggen voor een deel bij de provincie en voor een deel bij de gemeente Almere. Met elkaar wordt er getracht om voor en met dat soort organisaties een oplossing te zoeken. De gedeputeerde heeft goede hoop en verwachtingen dat Suburbia 2013 goed zal doorstaan, waarna zij in aanmerking komen voor nieuwe rondes binnen het rijksbeleid.

PvdA: wat kan de provincie specifiek bijdragen, waarbij het niet in eerste instantie om geld gaat?

Gedeputeerde Lodders: als zij in aanmerking komen voor subsidiering uit de bodemkunsten, als zij kans zien dat de aanvraag positief beoordeeld kan worden, dan denkt de gedeputeerde dat, dat wel goed zal komen. Daarnaast is de rol van de provincie om samen met de gemeente Almere te kijken of er andere wijzen van hulp zijn dan alleen maar geld.

De MC groep, daar is een motie over ingediend bij de voorjaarsnota, waarbij werd opgeroepen om met partijen rond de tafel te gaan. De gesprekken vinden op dit moment plaats. Het is duidelijk dat de vermogensdoelstellingen die per 31 december van dit jaar gehaald moeten worden, zodanig zijn dat de lening niet afgelost hoeft te worden. Een ander punt hierbij is de derde tranche van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De provincie en gemeente die bij de gesprekken betrokken zijn, zijn nog niet zover dat de derde tranche niet aangevraagd kan worden. Er hoeft nog geen besluit over genomen te worden, want dit loopt tot 31 december 2013. De gesprekken gaan breder. Er wordt gekeken naar wat er aan zorgvoorziening in Flevoland nodig is. De gesprekken zijn nog niet afgerond.

SGP: de motie sprak uit dat de zorg weer teruggebracht zou worden naar Flevoland zelf.

Gedeputeerde Lodders: dat maakt onderdeel uit van de gesprekken.

Sport: de gedeputeerde verwijst GroenLinks naar de nota die straks gaat komen. De doelstellingen van het voorzieningenniveau liggen voor een heel klein deel bij de provincie, voor een deel bij de gemeenten, deels bij de sociaal maatschappelijke organisaties en deels bij private organisaties. Op basis van de nota wordt gekeken waar op te focussen binnen de financiële afspraken die binnen het coalitieakkoord zijn gemaakt, het uitgangspunt. Juist met de vitale coalities, de eigen verantwoordelijkheden, liggen er veel mogelijkheden om gezamenlijk bij te dragen om aan de doelstelling te komen. De Sportnota staat op het programma om met PS besproken te worden.

Provinciale monumentenlijst: dit is een onderdeel van de Cultuurnota. In 2013 wordt dit verder uitgewerkt en zal er een voorstel aan PS voorgelegd worden.

Het zevende landschapskunstwerk: eind van dit jaar verwacht de gedeputeerde hier meer duidelijkheid over te hebben. Dit heeft met de financiering te maken. De provincie heeft hier een klein bedrag voor beschikbaar, naast het budget van de gemeente. Verdere vormen van financiering worden gezocht. Dit heeft enige vorm van vertraging opgelopen.

Omroep Flevoland: de initiëring is verplicht. Tevens zijn er afspraken gemaakt tussen de organisatie, de overkoepelende organisatie, het rijk en het IPO om de initiëring te benutten zoals vastgesteld. Dit is onafhankelijk van de index die gesteld is. Normaal gesproken wordt hierover ook met de minister gesproken, maar door de val van het kabinet is dit niet het geval. De gedeputeerde is zeer benieuwd naar wat voor nieuw beleid het kabinet, wat nu gevormd wordt, gaat voeren op regionale omroepen. Verder staan de afspraken die er met de provincie zijn gemaakt. Met de omroep worden er gesprekken gevoerd om er in de minne uit te komen. Als dat niet lukt, dan zijn er andere middelen om er uit te komen. Het is geen gemakkelijk traject. Het gaat om een voorzieningenniveau uit 2004, waar heel secuur mee omgegaan moet worden om het met succes af te ronden. De provincie is echter in goed overleg met de regionale omroep, de intentie.

Cultuur gelijkelijk verdeeld over de provincie: tijdens een voorgaande opinieronde is de gedeputeerde hier al uitgebreid op ingegaan. Het college is van mening dat daar sprake van is.

Cultuur educatie: dat is niet iets waar in de cultuurnota, waarover vanavond besloten wordt, staat. Het gaat om de scheiding tussen provinciale taken en de norm daarin en de gemeentelijke taken op gebied van cultuur educatie. Er wordt getracht om deze uit elkaar te halen, waarover met de vier instellingen wordt gesproken die een norm hebben ingediend. Gemeenten zitten er wat wisselend in, maar de meeste gemeenten staan er wel positief tegenover. Er blijft geld beschikbaar voor cultuur educatie. Echter, het is niet zo dat als gemeenten gaan bezuinigen, de provincie het gat moet opvullen.

Het financiële risico zevende landschapskunstwerk Flevoland: deze ligt in eerste instantie bij de provincie Flevoland. Dat geldt ook voor andere organisaties, zoals CMO. Er worden echter beheersmaatregelen genoemd. Er wordt regelmatig gesproken met organisaties.

Vitale coalities, CMO: er wordt gekeken naar het doel, waarna wordt gekeken welke organisaties hierop ingericht zijn. In dat proces zit de provincie op een aantal onderdelen: samenleving en cultuur en economie.

Batavialand: op dit moment is daar niet veel over te melden dan de mededeling die PS enige tijd geleden hierover heeft gehad. In december zal er een presentatie in de panoramaronde verzorgd worden.

Gedeputeerde Witteman: jeugdzorg, daarbij zou de gedeputeerde kunnen verwijzen naar een eerdere ronde die heeft plaatsgevonden. Daar is zorg uitgesproken en zijn er een aantal concrete vragen uitgesproken en beantwoord.

Jeugddebatten: naast het jeugddebat 'Op weg naar het Lagerhuis' stonden ook de Nationale jeugddebatten op de begroting, gezamenlijk € 15.000 op de begroting. Daarnaast is er nog het Europese scholieren parlement en het zogenaamde Bevrijdingsfestival. Tot voor kort vielen al deze activiteiten onder het sociaal domein jongerenbeleid, waarover in het coalitieakkoord staat dat dit een gemeentelijke taak is. In het verlengde met de overdracht van alles wat met jeugdzorg te maken heeft, zouden deze taken afgebouwd worden en worden overgedragen, wat is gebeurd. De organisaties die met deze vier evenementen te maken hebben, hebben volgens de algemene wet bestuursinrichting opzegging van de subsidierelatie gehad. Wat betreft het Lagerhuisdebat is hier bezwaar tegen aangetekend, wat ongegrond is verklaard.

Toch heeft hierover binnen het college discussie plaatsgevonden. Het maakt onderdeel uit van het sociaal domein, maar hoort het hier nu wel echt in thuis? Van het Lagerhuisdebat kan gezegd worden dat dit te maken heeft met democratie, wat eigenlijk onder bestuur thuishoort. Het Bevrijdingsfestival vindt ook in het gehele land plaats. Hiervan heeft het college gezegd dat dit te maken heeft met herdenken en vieren. Geen provinciale taak, wat € 21.000 kost. Voor deze vier activiteiten is bijna € 40.000 in de begroting opgenomen. Het college heeft met betrekking tot het stopzetten van de activiteiten wel enige twijfel gehad en heeft tegen elkaar gezegd dat er gekeken moet worden of er niet op één of andere manier een oplossing voor te vinden is. Ook is er gekeken of het niet mogelijk is om dit incidenteel te doen voor 2013. Tot op dit moment is de oplossing niet gevonden en heeft het college nog geen besluit kunnen nemen. De gedeputeerde is benieuwd naar de mening van PS als het gaat om deze kosten. Wellicht is er gezamenlijk een oplossing te bedenken. Dat scholen zich al voorbereiden, dat staat los van het beleid van de provincie. CDA: er is nog niet ingegaan op hoe andere provincies hier in staan. De CDA fractie heeft gelezen dat voor het Bevrijdingsfestival wel subsidie beschikbaar wordt gesteld.

Gedeputeerde Witteman: hoe andere provincies dit doen, dat is niet helemaal duidelijk. Bij navraag bij de provincies is gebleken dat zij wel doorgaan met het 'Op weg naar het Lagerhuis debat'. Wat betreft het Bevrijdingsfestival is er binnen het college een discussie geweest, of dit een viering is die in het sociaal domein thuishoort. Bij het college ging dat er niet in, waarna er een structurele oplossing is gezocht. Een besluit uit twijfel geboren, dat er iets was wegbezuinigd en of dit wel juist was. Dat zou bij het debat 'Op weg naar het Lagerhuis' ook plaats kunnen vinden, maar dan geldt dit ook voor het Nationale jeugddebat. De gedeputeerde is bij deze activiteiten aanwezig geweest. Het enthousiasme van de deelnemers was overweldigend, het leren van debat vaardigheden. Het is niet dat het college dit niet belangrijk vindt en zij zou hier graag een oplossing voor vinden. Vraag aan PS is om oplossingsgericht mee te denken.

Tweede termijn:

SGP: met betrekking tot het Lagerhuisdebat: wellicht is het mogelijk, om binnen de opbouw van deze kostenpost, de activiteit in dit huis te faciliteren. Dat zou wat betreft de SGP fractie bespreekbaar kunnen zijn.

SP: in de vorige ronde (jeugdzorg) heeft de SP gedeputeerde Witte man horen zeggen 'als je alleen maar doet wat je taak is, dan ben je veel te smal bezig', wellicht is dat in dit geval ook wel van toepassing. De SP heeft vorig jaar hieromtrent een motie ingediend, waar dit thuis zou kunnen horen.

De PvdA is in de eerste termijn niet ingegaan op de inspraak van de heer Kaper, waarvoor excuses. De fractie voelt zich uiteraard erg verbonden met de afspraken die de coalitiepartijen hebben gemaakt. Er bekruipt de fractie echter ook enige schaamte als de provincie Flevoland de enige provincie is die niet mee zou kunnen doen aan het debat. De fractie heeft in de persoon van mevrouw Boode-Groot Nibbelink ook een keer mee mogen jureren en was bijzonder onder de indruk van de debat vaardigheden, maar ook van de inhoudelijke kennis die scholieren hiermee opdoen. Het is opvoeden in burgerschap. Het gaat niet om sociaal domein. De fractie kan zich voorstellen als er ook vanuit andere fracties steun is als het college mogelijkheden ziet.

CDA: wie de jeugd een toekomst kan bieden, die heeft de jeugd. De jeugd die een toekomst heeft in de politiek, is een reden om het debat handen en voeten te geven. Samen met de fracties moet getracht worden hier een oplossing voor te vinden.

D66 wil aansluiten bij voorgaande sprekers als het gaat om het debat, niet alleen vanwege het sociaal domein, maar ook de betrokkenheid bij de politiek en toegankelijkheid daarvan.

VVD: met betrekking tot het jeugddebat moet alles eens goed op een rijtje worden gezet en gekeken worden of er een goed voorstel kan worden neergelegd.

Het CDA haakt hier op in. Als Staten zou je het moeten overnemen.

6. Bestuur

Eerste termijn:

De SP begint met een compliment richting de demissionair gedeputeerde van financiën daar waar het gaat om het in de begroting overnemen van aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer, voor zowel het smart maken van de begroting als wel de interne beheersing daarvan. Met betrekking van de begroting valt op dat deze in 2012 155 pagina's bedroeg en in 2013 225 pagina's. Als er naar de programmateksten wordt gekeken, dan gaat het van 60 naar 100. Smart maken is heel belangrijk, alleen moet het niet door slaan. De SP wil graag meegeven dat zij voorstander is van een begroting met programmaonderdelen die smart zijn neergezet, maar ze hoeven niet uitputtend te zijn.

Interne beheersing: de SP fractie is blij dat er flinke stappen gezet zijn. In welke mate, dat zal te zijner tijd aangegeven worden. Dit in een periode waarin de organisatie van de provincie Flevoland alleen maar afneemt in hoeveelheid personeel.

Het weerstandsvermogen: er zijn twee componenten, het risicoprofiel en weerstandscapaciteit. Het risicoprofiel bestaat uit drie componenten: bestuurlijk risico, strategisch risico en operationeel risico. In het onderzoeksrapport Oostvaarderswold wordt verhaald dat in der tijd wel rekening is gehouden met de operationele risico's maar niet met de strategische risico's. Hoe moet de SP het weerstandsniveau van de provincie wijzen? Is dit daadwerkelijk gebaseerd op de strategische en operationele risico's? Of is ook daar de strategische component gewoon weggelaten?

Verbonden partijen, OMALA Airport Garden City. Via de radio heeft de SP moeten vernemen dat de voorzitter van de ANVR een pleidooi hield om vooral niet naar Lelystad te komen met de vakantie. De oproep aan het kabinet om de zaak in heroverweging te nemen. Welke consequenties heeft dit voor de provincie Flevoland als dit ook al onderuit wordt gehaald? De Provincie zit met OMALA, met de ontwikkeling van vliegveld Lelystad. Zou het niet verstandiger zijn om als Verbonden Partijen Airport Garden City helmaal slapend te maken? Hoe zit het dan met de eventuele gronden die de provincie daar heeft? De kranten staan bol over gemeenten die in de problemen komen door de verliezen op gronden. Is dat ook zo wat betreft de provincie, met betrekking tot Garden City evenals andere gronden?

MC-groep (IJsselmeerziekenhuis): in de stukken valt op dat er drie branches zijn waar de afbetaling plaatsvindt. Als dit in relatie wordt gebracht met wat er in de media verschijnt dat er zoveel winst wordt gemaakt in het ziekenhuis, dan twijfelt de SP. Is Stichting IJsselmeerziekenhuis nu anders dan hetgeen de heer De Winter daar exporteert? Gaat de winst naar de heer De Winter en zit de provincie via de Stichting IJsselmeerziekenhuizen dadelijk met een drietal schenkingen?

PvdA: als de fractie naar de paragraaf bestuur kijkt, en de ervaringen en ontmoetingen met andere provincies en met name Noord-Holland in ogenschouw neemt, dan heeft de PvdA fractie er behoefte aan om op een ander moment strategisch overleg te hebben met het college over hoe om te gaan met de mensen, om Almere 2.0 integraal uitgevoerd te krijgen. Hoe om te gaan met het provinciefonds, hoe wordt meer effectiviteit bereikt. De fractie heeft bij de collega's gemerkt dat er weinig kennis en begrip is voor de wens van Flevoland om aan integraliteit vast te houden, om achterstanden in te lopen. De provincie Flevoland wordt Calimerogedrag verweten. De provincie Flevoland heeft kunnen constateren dat het niet vanzelf goed komt. Graag een informeel of vertrouwelijk overleg hierover.

Investeringsagenda: de risico's wat betreft OMALA over hetgeen de SP aangaf, de grond. Wie gaat over de investeringen in het Noordelijk gedeelte van Flevoland, wat voor het zoveelste jaar als risico wordt genoemd omdat er te weinig initiatieven worden ondernomen. Wat is de stand van zaken hieromtrent?

CDA: de meeste opmerkingen zijn al gemaakt. Met betrekking tot het financieel beleid van de provincie, daarin zit de provincie redelijk op de goede weg, mede doordat PS er bovenop heeft gezeten. Ook in het verleden is getracht het schip op de juiste koers te houden.

Bladzijde 174, hier staan een aantal zaken met betrekking tot, hoe bepaalde zaken zoals grondexploitaties beoordeeld worden. Hoe zit het nu echt met betrekking tot zowel OMALA als het Oostvaarderswold. Op die plekken heeft de provincie met gronden te maken.

De opsomming van begrotingsposten, dit is een afspraak welke voortvloeit uit het coalitieakkoord. Hoe staat het ermee met betrekking tot de begroting 2013?

Bestuur in algemene zin, daar gaat het ook om bestuur en meer samenwerking. Hier is al het één en ander op toegelicht. Het is belangrijk om daar met elkaar van gedachten over te wisselen.

SGP: de opmerking van de PvdA is volkomen terecht. Vanuit de Tweede Kamer werd de SGP er op gewezen dat Flevoland 'als enige provincie' meer geld kreeg dan andere provincies, wel zes miljoen, waar geen enkel bedankje voor gekomen is!

Het risico profiel: wordt opgemerkt dat GS allerlei zaken op zich af ziet komen. Onzekerheden zijn er genoeg. De SGP heeft er behoefte aan om de eigen accountant de opdracht te geven om, bij komende beslissingen, lopende het proces te consulteren voor aanvullende adviezen. Dit laat onverlet dat er geen twijfels zijn bij de informatie die GS verstrekt.

De wet Hof, deze is, zoals in het Binnenlands Bestuur te lezen is, gewijzigd. Er wordt provincie breed gekeken in verband met het IPO. Hoe duidt de gedeputeerde dit?

Risico Oostvaarderswold: hoe is de 11,5 miljoen opgebouwd?

Stille lasten: is er al een datum bekend wanneer hier een toelichting op komt?

VVD: complimenten dat zaken die door de Rekenkamer zijn benoemd in de begroting zijn teruggekomen.

Het weerstandsvermogen: daar is gebleken dat er een verhoging van de weerstandscapaciteit is ontstaan, terwijl de risico's bijna even groot zijn gebleven.

De stille lasten: daar uit de VVD haar zorgen over. Wanneer is de eerste inventarisatie klaar om een toelichting over te geven aan PS?

Er zit een onzekerheid in de post onvoorzien, stelposten. Dat zijn met name de apparaatlasten en de uitkering van het rijk. De risicobuffer wordt nu gebruikt om een aantal zaken op te vangen, de opwaarde IPO en voorzetting Bevrijdingsfestival. Gaat dit structureel plaatsvinden?

De begroting is nu sluitend, maar ook de komende jaren moeten er nogal wat dingen opgevangen worden. Hoe zal dat gaan gebeuren, door middel van ombuigingen? Anders zal er vooral naar de motorrijtuigenbelasting gekeken moeten worden.

GroenLinks kan zich aansluiten bij de opmerkingen die naar voren zijn gebracht door de SP. Ook sluit GroenLinks zich aan bij de overweging met betrekking tot vliegveld Lelystad, om dit slapend te leggen.

De opmerking over de samenwerking die er zou moeten zijn met de provincie, de Randstadgroep, dat loopt allemaal niet zo soepel. Wellicht is het goed om ook eens naar de andere kant te kijken met betrekking tot samenwerking, naar de dynamische regio Zwolle.

De veiligheid: er staat dat de commissaris toezicht houdt op de veiligheidsregio Flevoland. Inmiddels is dit over de provincie grenzen heen. Hoe kan de commissaris op juiste wijze invulling geven aan zijn toezichthoudende rol en de Flevolandse eigen inbreng hierin?

Gedeputeerde Witte: dank voor de complimenten van de SP over de begroting. De gedeputeerde raad de SP aan om ook de online versie te lezen. Deze is qua toegankelijkheid en inzichtelijkheid nog beter dan de papieren versie.

Het weerstandsvermogen: wat in deze begroting wordt genoemd heeft vooral te maken met de financiële risico's. Hoe ze ontstaan is, is daarna een vraag. Er is een methode gezocht om de financiële risico's te kunnen waarderen. Bij risico's zijn er twee dingen: hoe groot is de kans dat een risico zich voordoet en als een risico zich voordoet, hoeveel gaat dit dan kosten. Er is een sleutel gemaakt om dat op een goede manier te kunnen beoordelen. Vervolgens wordt daar tegenover gezet: voldoende vermogen, voldoende reserve om als een risico zich voordoet niet meteen in de problemen te komen. Of dit een strategisch of praktisch risico is, dat is dan wat minder belangrijk. De vraag is, als het zich voordoet, wat de financiële consequenties zijn.

Een andere spreker zegt: er is meer reserve tegenover de risico's gezet. Dat is niet juist, want het aantal risico's is wel degelijk gereduceerd. Er zijn echter weer nieuwe bijgekomen. Als je dan kijkt naar het

schoning

beeld dat er is, in deze tijd van recessie, dan denkt de gedeputeerde dat alles nog goed onder controle is in deze provincie, zeker als je een vergelijking maakt met gemeenten maar ook met andere provincies. Behoeftte aan een strategisch moment met het college: de gedeputeerde probeert door te praten over een aantal ontwikkelingen, welke belangrijk zijn voor de provincie zoals het provinciefonds, uitkomsten regeerakkoord, Almere 2.0. In het college is afgelopen week kort gesproken over de strategie. Dat stuk is aangehouden omdat hier volgens het college door een missionair college een besluit over genomen dient te worden. Er is ook gezegd dat het goed is om een terugkoppeling naar de staten te maken. De gedeputeerde zal één ander overleggen met de commissaris. Het onderwerp zal aan PS worden voorgelegd. Samenwerking in de Randstad: ook het CDA heeft gezegd dat er op korte termijn wel iets mag gebeuren. De gedeputeerde herinnert zich daarover dat er aan het regeerakkoord dat er toen lag, de staten zich afvroeg of er wel of geen initiatief genomen moest worden. Toen was de keuze niet om er niet teveel over te praten, omdat dit anderen op ideeën zou kunnen brengen. Misschien komt het straks opnieuw aan de orde op die manier, dat er een regeerakkoord gemaakt moet worden. Het is aan de staten om na te denken over hoe dit te doen, of dat er gewoon moet worden afgewacht. Het laatste schat de gedeputeerde niet in. Het is een vraag welke de gedeputeerde terug neerlegt bij de staten. Het zou op dit moment wellicht een initiatief vanuit de staten moeten zijn. Wellicht een bijeenkomst in de vorm van een ronde of anderszins in januari 2013 in te plannen, om één en ander een beetje voor te bereiden? De gedeputeerde is het met de PvdA eens, dat met betrekking tot Almere 2.0, dat de provincies waarmee Flevoland samenwerkt een beetje moeten begrijpen waarom Flevoland dit belangrijk vindt. Investerings Noordelijk Flevoland: de gedeputeerde verzoekt PS of hij de staten hierover mag verwijzen naar degene met de portefeuille economie.

Grondexploitatie: de provincie heeft niet buitengewoon veel grondexploitatie. Er is grond bij OMALA, waar gedeputeerde Ladders op in gaat.

Opschoning begrotingsposten: bij de panoramaronde van de PVV is hier over gezegd, dat het door allerlei werkzaamheden niet is gegaan zoals de provincie dit had willen hebben. Voor het einde van het jaar zal de opschoningsronde achter de rug zijn. Het college zal PS berichten over de uitkomst en de kosten zullen worden meegenomen in de Perspectievennota, zodat in de begroting 2014 alles geregeld is.

De opmerkingen tegen de SGP in de Tweede Kamer: daarvan is de gedeputeerde benieuwd hoe de SGP, in de persoon van de heer Simonse, hierop gereageerd heeft.

SGP: de heer Simonse was overbluft.

Gedeputeerde Witteman: ten opzichte van de andere provincies is de provincie Flevoland de enige provincie die er beperkt geld bij kreeg. Als er objectief naar het nadeel wordt gekeken, welke de provincie Flevoland heeft ten opzichte van de andere provincies, dan is dit niet goed gemaakt. Tevens vraagt de gedeputeerde de Statenleden zich voor te bereiden op de discussies die gaan komen op onderwerpen als natuur en dergelijke. De provincie Flevoland heeft al vaker het gevoel gehad dat zij anders wordt behandeld dan andere provincies. Het toegekende bedrag is absoluut onvoldoende op de achterstanden die de provincie Flevoland heeft.

De wet Hof: de wet Hof is gewijzigd. Is dit nu beter geworden? Nee, de provincie en het IPO vindt dat de wet Hof nog altijd een wet is die er op deze wijze niet zou moeten komen. Een wet die zorgt voor investeringsplafonds waardoor noodzakelijke investeringen hier last van kunnen hebben. Het zou voor de provincie Flevoland ook een probleem kunnen worden. Het feit dat er nu niet meer geknipt wordt wil niet zeggen dat het probleem minder is. De provincie Flevoland en het IPO zal de wet op krachtige wijze, zoals tot op heden is gebeurd, blijven afwijzen.

Hoe precies 11,5 miljoen Oostvaarderswold: de gedeputeerde zal kijken of hij de staten een uitsplitsing kan geven hoe dit precies is ontstaan. Er is inmiddels een overzicht naar de staten onderweg over de onderverdeling Oostvaarderswold. De gedeputeerde zorgt dat deze extra informatie komt.

Weerstandsvermogen: de capaciteit is vergroot. De staten heeft bij de jaarrekening een abonnement om een storting naar de reserve te doen in plaats van de infrastructuur. Er zijn echter wel degelijk risico's beperkt. De gedeputeerde merkt op dat dit de laatste begroting is waarin dingen relatief eenvoudig kloppend te maken zijn. De inschattingen die er nu liggen met betrekking tot wat er straks in het regeerakkoord op de provincie afkomt, dan moet er rekening mee gehouden worden dat er om te beginnen de helft van de totale bezuinigingen, de opdracht die er was, er nog eens bovenop komen. Het is dan over met eenvoudige keuzes. Het college heeft de afspraak, wat nu wel lastig is om te zeggen omdat het college de missionair is, dat er met de midterm opnieuw wordt gekeken hoe dan met de ontstane situatie om te gaan. In principe zal dat op die wijze gebeuren. Ambtelijk is inmiddels alles in het werk gezet om verkenningen uit te voeren en om te kijken hoe één en ander op te lossen. Dit moet zijn beslag gaan

krijgen in Perspectievennota en Begroting 2014. Het college gaat aan de gang om richting PS met goede voorstellen te komen.

Motorrijtuigenbelasting: als PS zegt dat zij de motorrijtuigenbelasting zo wil behouden. In het coalitieakkoord staat dat hier een evaluatie over plaats zal vinden. De uitkomst van de evaluatie moet voor PS aanleiding zijn om dan wel te blijven of dan wel het risico te verhogen. De gedeputeerde kan nu niet zeggen dat dit in de lengte van tijd niet hoeft te stijgen. Want, als de gedeputeerde ziet wat er op de provincie afkomt, dan roept de gedeputeerde de staten op om te kijken naar andere wijzen als de staten vindt dat de motorrijtuigenbelasting niet omhoog moet. Het zal buitengewoon ingewikkeld zijn. In de meerjarenbegroting ziet het college de tekorten al een beetje komen. De evaluatie zal ook gaan over: wat is de noodzaak om het te doen.

Zwolle, daar wordt ook naar gekeken als je kijkt naar samenwerking Dronten, Noordoostpolder als economisch gebied. Er moeten echter ook keuzes gemaakt worden. Als het gaat om de bestuurlijke keuzes, dan wordt er gekeken naar Noord Holland en Utrecht. Dat wil niet zeggen dat er niet af en toe uitstapjes worden gemaakt.

Gedeputeerde Lodders: de uitspraak van de directeur van de ANVR over de ontwikkeling van Lelystad Airport. Er is een Alders akkoord voor Schiphol waarin wordt aangegeven tot wanneer Schiphol kan groeien, het aantal vluchten. Dat advies is overgenomen door de staatssecretaris en doorgestuurd naar de Tweede Kamer. Dat wordt nu verder uitgewerkt door het ministerie. Vooralsnog is dat de basis waarop de provincie Flevoland haar invloed uitoefent als het gaat om de luchthaven en de lusten en de lasten op de delen van het gebied. Dit is tijdens een eerdere opinieronde al aangegeven. Daaruit wordt gerefereerd aan OMALA, een aantal partijen noemen het slapend maken, of het schuiven in de tijd. OMALA is een strategische locatie en je moet niet terug willen naar de uitgangspunten. De gedeputeerde is er zelf geen voorstander van om er in totaliteit mee te stoppen. Als je naar het gebied kijkt, als de luchthaven echt gaat ontwikkelen, dan ligt er een prima kans voor deelname. Onverlet dat je zeer voorzichtig om moet gaan van aankoop en investeringen van grond, iets wat de provincie doet. Daar is grote overeenstemming over tussen de drie aandeelhouders, twee gemeenten en de provincie. Op dit moment zijn er beperkt exploitatie lasten. De problemen die omtrent de exploitatie in de media verschenen gaan niet op voor de provincie.

Winsten ziekenhuizen: er worden niet enorme winsten gemaakt. Er wordt geen verlies meer gedraaid, op dit moment draait het college break even. Er wordt geïnvesteerd in het ziekenhuis, wat er toe leidt dat de eigen vermogenspositie zeer fragiel is. Deze zit nog altijd onder de solvabiliteitsgrens. Met betrekking tot de lening die niet terugbetaald wordt, deze was al kwijtgescholden. Wel geeft dit aan dat de positie breekbaar is. De gesprekken die nu gevoerd worden zijn nu van groot belang om ervoor te zorgen dat de zorg behouden blijft. Als er al geld overblijft, dan dient dit terug te vloeien naar de regio.

Het lijkt de SGP goed om uit te spreken dat als er in deze tijd een voorwaarde aan een lening aan de MC groep gegeven zou moeten worden, dat dit niet meer op basis van een solvabiliteit van 15 procent zou zijn. De fractie denkt dat daar destijds een misser mee gemaakt is.

Gedeputeerde Lodders: zal niet zeggen dat er een misser is gemaakt, maar constateert dat er destijds een besluit is genomen . De gedeputeerde weet niet in hoeverre PS er toen mee te maken heeft gehad.

Feit is wel, dat toen deze afspraken zijn gemaakt. De stukken liggen ter inzage.

De SP heeft de stukken bestudeerd en is uiterst verbaasd, want dit is nooit door de voormalig gedeputeerde naar de fractievoorzitters gebracht. In beslotenheid is het medegedeeld en voor de rest heeft de fractie er nooit iets over gezien.

De PvdA, in de persoon van mevrouw Boode, heeft nog herinneringen aan dat moment. In detail waren de stukken niet beschikbaar zoals ze dat nu zijn. In het geheime kastje lag er wel iets meer informatie.

Gedeputeerde Lodders: een aantal fracties heeft naar de tijdsplanning voor de stille lasten gevraagd. De gedeputeerde heeft dit niet helemaal in beeld en zal dit schriftelijk aanleveren. Als er behoefte is om tussentijds geïnformeerd te worden over de stand van zaken van het onderzoek en hoe dit wordt uitgevoerd, dan lijkt het de gedeputeerde dat er op enig moment conclusies en hoe nu verder schriftelijk wordt aangeleverd.

Tweede termijn:

Het CDA heeft een korte vraag aan de VVD fractie. Er komen een aantal onzekerheden op de provincie af als het gaat om meerjaren. De VVD fractie zit bij de onderhandelingen aan tafel. Kan de VVD aangeven of er in de begroting nog met andere zaken rekening is gehouden?

De VVD kan hier niets over vertellen. De fractie onderschrijft de antwoorden van de gedeputeerde.

CDA: in de stille lasten problematiek is een stelpost opgenomen. Voor 2016 is er een ander punt, dan is er een stelpost ombuigingen van 1,5 miljoen. Dan valt ook de inboeking van Omroep Flevoland. Als beide niet gehaald worden, dan heeft de provincie een groot probleem.

Gedeputeerde Witteman: de stelpost is er voor het geval de provincie het niet haalt. Er is een marge van 1,5 miljoen aangebracht. De totale bezuiniging was 15,5 miljoen. Het college heeft wel aangegeven, dat als het om de bezuinigingen gaat, dat de provincie op spoor zit. Dat mag niet leiden tot extra problemen. Als, alles niet goed op schema lag, dan zou het probleem nog veel groter zijn.

De voorzitter concludeert dat de begroting voldoende behandeld is en op 14 november aanstaande geagendeerd staat.

Kadernota

De voorzitter gaat over naar de behandeling van de Kadernota post onvoorzien en verzoekt de aanwezige fracties aan te geven of zij vinden dat het om een hamerstuk gaat of een bespreekstuk.

Eerste termijn:

SP: het stuk zelf is duidelijk genoeg. Als de fractie naar de bijlagen gaat, naar de kaders, dan staat daar een blokje één tot en met vijf. Eén tot en met drie, daar gaat de SP in mee. Bij vier, het tweede en derde gedachtestreepje, hoe moet dat in relatie gebracht worden met drie?

CDA: met betrekking tot deze Kadernota, waarin precies aangegeven is wanneer je ergens een beroep op mag doen, is handig en bruikbaar. De praktijk zal het doel zijn, dat de provincie zich hieraan houdt.

Gedeputeerde Witteman: dank voor de steun voor de programma uitwerking.

De kaders drie, vier en vijf hebben te maken met nieuw beleid en hoe hier mee om te gaan. De post onvoorzien is gehalveerd. Vervolgens staat er ook in hoe je omgaat met ruimte voor nieuw beleid, met criteria.

De voorzitter concludeert, nadat hij dit heeft gevraagd aan de aanwezige fracties, dat dit stuk als hamerstuk geagendeerd kan worden.

De voorzitter sluit de vergadering om 17:48 uur nadat hij de aanwezigen heeft bedankt voor hun aanwezigheid en inbreng.

Vastgesteld in de vergadering van 14 november 2012

de griffier,

de voorzitter,